

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. május 30-án tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

Iktatószám: 2714/2018.

Melléklet: 1 db

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: Fritsiné Tímár Adrienn szociális irodavezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Szociális és egészségügyi bizottság	SZMSZ I. sz. melléklet I/C.10. pont

Meghívott:

Elmontné Popán Ildikó, a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője;
dr. Tanczos Frigyes Attila, a „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. ügyvezető igazgatója;

Schmidt Melinda, a Családok Átmeneti Otthonának vezetője;
Szabó Gabriella, a Szilvási Bölcsőde vezetője.

Határozatot kapja: Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály 7621 Pécs, Papnövelde u. 13-15.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 10. sz. melléklete részletesen meghatározza az értékelés tartalmi követelményét.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5. (hatályon kívül)
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A beszámoló anyaga a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat) 2017. évi gyermekjóléti feladatairól szóló, valamint a Szilvási Bölcsőde 2017. évi tevékenységéről szóló beszámoló, a „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthona 2017. évi beszámolója, illetve a jegyző által készített anyagokból került összeállításra.

A mellékelt beszámolóból megállapítható, hogy Komló Város Önkormányzata a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott gyermekvédelmi feladatainak, kötelezettségeinek, mind a pénzbeli ellátások, mind a személyes gondoskodást nyújtó ellátások tekintetében többnyire eleget tett 2017. évben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben előírt feladatok közül a gyermekek átmeneti gondozását nem minden tekintetben sikerült megoldani. A törvény kimondja, hogy a gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában. Az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több lakos él gyermekek átmeneti otthonát köteles működtetni. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat több alkalommal kísérletet tett a helyettes szülői hálózat megszervezésére.

A családok átmeneti otthona 10 évvel ezelőtt nyílt meg, megoldást jelentve ezzel az átmenetileg krízishelyzetben lévő gyermekes családok, várandós anyák elhelyezésére. Az intézmény bentlakásos formában látja el a gyermekjóléti alapellátás feladatait.

A Szilvási Bölcsőde és Családi Napközi két intézményegység integrációjából jött létre 2010. július 1-jével. 2011. évtől csupán a bölcsődei feladatot látja el a gyermekjóléti alapellátások közül, a családi napközit megszüntette.

A gyermekek napközbeni étkezése a nevelési-oktatási intézményekben és a bölcsődében megoldott.

Az intézmények személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben foglaltaknak.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a szociális és egészségügyi bizottság véleményének figyelembevételével a határozati javaslatot támogatni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében a szociális és egészségügyi bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta a „Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

1. A képviselő-testület megismerte, és az 1. számú melléklet szerinti tartalommal elfogadja Komló Város Önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót.
2. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az értékelést tájékoztatásul küldje meg a Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2018. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Komló, 2018. május 14.

Polics József
polgármester

Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekek védelme alatt a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységet értjük.

A települési önkormányzat feladatai:

- a pénzbeli és természetbeli ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a rendkívüli települési támogatás, a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásának és átmeneti gondozásának biztosítása.

1. A település demográfiai mutatói:

Komló város lakossága 2017. december 31-én: 24710 fő

Ebből:

0-18 év: 3897 fő

A település demográfiai mutatói alapján a 0-18 éves korosztály 15,77 %-át jelentette a város lakosságának.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeli ellátások:

A gyermekvédelmi törvény, a végrehajtására kiadott kormányrendelet foglalkozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a családbafogadó gyámmal kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása igénylésének és folyósításának feltételeivel. 2017. évben a települési támogatásokról valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról szóló 1/2015 (II.20.) számú önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendkívüli élethelyzetbe került gyermekes családok rendkívüli települési támogatást igényelhetnek.

A/ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 2017. évben átlagosan 976 gyermek. 568 fő kérelmezte 1075 gyermekre tekintettel a kedvezményt, 78 esetben a kérelmet elutasították.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 140 %-át (2017-ben 39.900,- Ft), egyedülálló vagy tartósan beteg illetve fogyatékos gyermeket nevelő szülők, valamint nagykorú gyermek esetében, egyéb esetben az öregségi nyugdíjminimum 130 %-át (2017-ben 37.050,- Ft), feltéve mindkét esetben, hogy a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.

Elutasítás oka: a kérelmező a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg.

B/ Rendkívüli települési támogatás:

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Ennek értelmében mind a gyermekes, mind a gyermektelen családok rendkívüli települési támogatásra váltak jogosulttá.

Az előző évek számadatait figyelembe véve megállapítható, hogy a jogosultak közül több a gyermeket nevelő család.

Támogatásban részesítettek összlétszáma 2017. évben (gyermekes és gyermektelen):
1214 kérelmező, 2079 támogatási eset.

C/ Családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a kiskorú tartására köteles és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásában részesül.

2017. évben nem részesült senki ebben az ellátásban.

A Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre fordított összeg 12.208.500,- Ft volt. (Az évi kétszeri augusztusi és novemberi támogatást tartalmazza gyermekeként. Természetbeni támogatás formájában, fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalványként kell nyújtani.)

A családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátására nem fordítottunk összeget.

D/ Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem B) lapjának kitöltésével kérelmezhető a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása, amelyről határozattal kell dönteni, megállapítása a jegyző hatásköre.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban,

illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2017. 01. 01. és 2017. 12. 31. között 130 gyermek halmazottan hátrányos helyzetének, és 351 gyermek hátrányos helyzetének megállapításáról döntöttünk.

F/ Gyermekétkeztetés: a gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei, óvodai és iskolai étkezéssel történik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit.

A törvény 151. § (5) bekezdése értelmében **a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani** (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át, vagy
- ae) nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

(5a) A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: kedvezményes étkezés)

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (5) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes étkezésben;
- c) az (5) bekezdés b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az (5) bekezdés b)-d) pontja alapján a gyermek nem részesül ingyenes étkezésben.

2017-ben kedvezményes étkeztetésben részesülők száma:

- Bölcsődei ellátott:

ingyenes:	45 fő
összes étkező:	55 fő

- Óvodai:

ingyenes étkező:	364 fő
összes étkező:	403 fő

- Általános iskolai:

kedvezményes étkező (50%):	93 fő
ingyenes étkező:	347 fő
összes iskolai étkező:	785 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 2016. 01. 01. napjától hatályos változása értelmében **a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása**, melyre a **hátrányos helyzetű**, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül **a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen**.

2017 évben tavasszal 90, nyáron 202, ősszel 69, télen 74 gyermek vette ingyenesen igénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A) A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása:

1. Általános tájékoztató az Intézmény szakmai feladatairól és személyi feltételekről:

2016. január 1-től az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok integrációjára került sor.

A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat két különálló szakmai egységben látja el gyermekjóléti alapellátási feladatait: a Család és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család és Gyermekjóléti Központ keretében. A fenntartó továbbra is a feladatellátásra szerveződött Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás.

A székhelyhez: Komlói Közös Önkormányzati Hivatal (Komló, Mánfa), Magyarországi Közös Önkormányzati Hivatal (Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér, Oroszló), Hosszúhetény, települések, és közös önkormányzati hivatalok közigazgatási területe tartozik.

A Szászvári mikro körzet központhoz: Egyházaskozári Közös Önkormányzati Hivatal (Magyaregregy, Kárász, Köblény, Szalatnak, Máza, Egyházaskozár, Bikal, Szárász, Tófü, Hegyhátmaróc), Szászvári Közös Önkormányzati Hivatal (Szászvár, Vékény) közigazgatási területe tartozik.

Az intézmény ellátási területén a szakmai egységek, az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

Család és gyermekjóléti szolgálat keretében:

- családsegítés,
- gyermekjóléti alapellátás.

Család és Gyermekjóléti Központ keretében:

- gyermekjóléti alapszolgáltatás,
- pszichológiai tanácsadás,
- jogi segítségnyújtás,
- mediáció, családterápia, családkonzultáció,
- iskolai szociális munka,
- módszertani támogatás,
- kapcsolattartási ügyelet,
- készenléti szolgálat,
- szociális diagnózis.

A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat az ellátási szerződésben foglaltak alapján személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátást, és szociális alapszolgáltatás keretében, családsegítést valósít meg. A gesztor település Komló.

Az ellátottak köre a család és gyermekjóléti szolgáltatás keretében kiterjed a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás közigazgatási területén található közös önkormányzati hivatalokra, illetve az ott élő lakosságra. A család és gyermekjóléti központ esetében az ellátottak köre, a Komlói Járás közigazgatási területén élő lakosság.

A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a családok komplex segítségét célzó intézményrendszer, ahol különböző segítő foglalkozású emberek team munkában dolgoznak. A szolgálat összehangolt munkáját a szakmai vezetők segítik a 1993. évi III. törvény, az I/2000 (I.7.) SZCSM rendelet, az 1997. évi XXXI. törvény, a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet, valamint a vonatkozó egyéb jogszabályok szerint.

Az egyes munkakörök szerinti feladatmegoszlást a dolgozók munkaköri leírása tartalmazza részletesen.

Szervezeti Organon

2. Család és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének bemutatása

A Családsegítő Szolgálat feladata a családok komplex segítése. A Szolgálat segítségét az ügyfelek minden kötöttség nélkül az ügyeleti rend figyelembevételével vehetik igénybe. A segítő tevékenység sikere érdekében az ügyfelek önkéntes együttműködése szükséges.

A Szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint

A szolgálatnál megjelent személyek száma		0-17		18-61		62-		Összesen
		nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	
Komlói Közös Önkormányzati Hivatal	együttműködési megállapodás alapján	192	181	264	194	14	19	864
	egyszeri alkalommal és tanácsadottként	251		1200		182		1633

A szakmai tevékenységek adatai az év folyamán

Komlói Közös Önkormányzati Hivatal Szakmai tevékenységek halmozott száma és a szolgáltatásban részesülők száma				
	Komló		Mánfa	
	Szadm. Tev.-ek halmozott száma	Szolg.-ban részesülők száma	Szadm. Tev.-ek halmozott száma	Szolg.-ban részesülők száma
Információnyújtás	4434	1092	381	62
Segítő beszélgetés	4661	935	432	43
Tanácsadás	2443	800	2	4
Ügyintézéshez segítségnyújtás	2265	604	325	58
Konfliktuskezelés	165	79		
Kríziskezelés	60	33		
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	85	249	63	31
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetben)	258	106	236	72
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	28	10	2	4
Közvetítés központhoz	17	13	4	4
Szociális segítő tevékenység saját ügykörben	864	219	134	29
Szociális segítő tevékenység központ által bevonva	556	57	2	5
Szociális segítő tevékenység válsághelyzetben lévő kiskorú anya	135	27		
Esetkonferencia	61	53	4	4
Esetmegbeszélés	285	146	4	4
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	304	189		
Közösségfejlesztés			4	40
Környezettanulmány elkészítése	984	872	10	10
Családlátogatás	6452	992	188	20
Adománykövetítés	1635	224	182	42

Az ügyfelek legtöbb esetben **anyagi természetű, életviteli, illetve foglalkoztatással kapcsolatos** nehézségekkel fordulnak a szolgálathoz.

A kliensek általában nagyon rossz egészségi állapotban vannak, mely köszönhető a rossz életkörülményeknek, alacsony iskolai végzettségnek, és a szakellátások nehézkes megközelítésének. Külön kell figyelni az egyedül élőkre, akik számára a család, mint támogató rendszer hiányzik. Számukra fontos új célok kitűzése, hasznos elfoglaltság keresése. A falu megtartó ereje az elmúlt évek tendenciáját követve továbbra is csökken. Lakosságarányban jellemző az idős generáció növekedése.

A Szolgálat a családsegítő tevékenységen belül **általános és speciális feladatokat** lát el.

Az általános segítő szolgáltatás keretében megelőző tevékenységet végez, melynek keretében észlelő- és jelzőrendszert működtet, így figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, ezen túl a családok életvezetési képességének megőrzésére és problémáinak megoldására, megszüntetésére törekszik.

Speciális szolgáltatás keretében a tartós munkanélküliek, aktív korú nem foglalkoztatottak, fiatal munkanélküliek, az adósságteherrel, lakhatási problémával küszködők, illetve a fogyatékkal élők, krónikus betegek számára egyéni és csoportos foglalkozás keretében biztosítjuk szolgáltatásainkat.

Az **észlelő- és jelzőrendszer** révén kísérik figyelemmel a lakosság szociális, mentálhigiénés helyzetét. E tevékenységi körben, a következő intézményekkel, szakemberekkel állnak kapcsolatban:

- polgármesteri hivatalok szociális ügyintézői,
- munkaügyi központ komlói kirendeltsége,
- Komló Járási Gyámhivatal,
- házi orvosok, gyermekorvos,
- védőnők,
- általános iskola, óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei,
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat,
- házi segítségnyújtás gondozói,
- rendőrség,
- kórházi szociális munkás,
- komlói Gyermekjóléti Központ,
- fiatalok pártfogói felügyelője,
- polgármesterek, jegyzők.

Tevékenységük leglényegesebb része a **gondozási folyamat** olyan zömében gyermekes családokkal, amelyek átfogó segítséget igényelnek. A gondozási folyamat együttműködési megállapodás keretein belül működik, melyet kliensekkel kötik meg a folyamat elején. Kollégáik átlagosan 25 esettel foglalkoznak, akikkel éves szintre lebontottan minimum havi 3x-i kapcsolattartás alkalmával találkoznak.

2017-ben, kétszer annyi - 104 esetben - tartottak esetkonferenciát, mint az előző évben. Védelembe vételt követően, a központ esetmenedzsereivel kettős gondozással igyekeznek jó irányba terelni a családok működését.

2017-ban Komlón 282 család állt gondozásukban. Az oktató intézményekből 142 esetben kaptak jelzést. A jelzéseket követően felkeresték az érintett családokat, ha szükséges együttműködést kötnek, a jelzést küldőt pedig értesítik a tapasztalatokról.

Hatékony és jól működő jelzőrendszeri hálózat alakult ki, egyes területeken az elmúlt években, ahol nem csak jeleznek a tagok, de segítenek a probléma megoldásában is. Fő feladatuk mellett különböző **eseti feladatokat** is ellátnak.

2017-ben 13 esetben készítettek környezettanulmányt **szociális kölcsön** ügyében. Ez az ellátás olyan családoknak és egyéneknek nyújt segítséget, akik rendkívüli élethelyzetbe kerültek és kamatmentes kölcsön formájában azonnali anyagi segítséget igényelnek.

A szociális kölcsön visszafizetésének ideje alatt, az ügyfeleknek együttműködési kötelezettsége van a szolgálattal. A törlesztésekről a bizonylatokat rendszeresen bemutatják.

2017 évben **304** esetben készítettek környezettanulmányt a „**Szociális célú tűzifa**” kérelmek elbírálásához.

A késői hidegekre való tekintettel 44 családot esetében tettek javaslatot **krízisfa** kiutalásra.

Az **önkormányzati bérlakást** igénylőknél hagyományosan a Szolgálatot kérik fel környezettanulmány készítésére a pályázóknál. Idén **120** ilyen esetben készült környezettanulmány.

A nyert pályázóknak a szolgálattal együttműködési **kötelezettségük** van 12 hónapig. Az együttműködés ideje alatt, gondozzák a családot, segítik az élet, és háztartásvezetést, ellenőrzik a havi befizetéseket.

2017-ben 22 családdal kötöttek szerződést. 4 család esetében nem volt sikeres az együttműködés. A családok nem vették komolyan a lakások rezsijének rendszeres kiegyenlítését. Az Ő esetükben nem javasolták a szerződés határozott időre szóló meghosszabbítását.

Veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

Komlói Közös Önkormányzati Hivatal				
Adatok a veszélyeztetett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint és a veszélyeztetettség okainak halmozott száma				
	Komló		Mánfa	
	Az érintett gyermekek száma	Okok halmozott száma	Az érintett gyermekek száma	Okok halmozott száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak	283		10	
nevelési probléma	34	73	1	1
szülők, család életvitele	33	81	2	4
családi konfliktus	14	71	2	3
gyermek bántalmazása (fizikai)	7	9		
gyermek bántalmazása (lelki)	4	13		
gyermek bántalmazása (szexuális)	6	6		

gyermek elhanyagolása (fizikai)	21	30	1	1
gyermek elhanyagolása (lelki)	27	77		
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés		1		
iskolai kirekesztés, erőszak		2		
kortárs csoport negatív hatása	8	23		
elégtelen lakáskörülmény	9	20		
kilakoltatás veszélye		7	1	1
munkanélküliség		9		
beilleszkedési nehézség	12	22		
aszociális/antiszociális viselkedés	2	23		
drogfogyasztás		7		
alkoholfogyasztás		7		
csavargás	2	7		
tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	23	50		
tartós betegség	1	6		
fogyatékoság	2	2		
magatartás- vagy tanulási zavar	5	15		
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)	73	89	3	8
Családok száma, amelyekben veszélyeztetett kiskorúak élnek	120		9	
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül a központ felé továbbított esetek száma	22		4	
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlen hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma	10			
Veszélyeztetett nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	121		6	

3. Család és gyermekjóléti központ tevékenységének bemutatása

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozik a Komlói járáshoz tartozó településeken, azon szolgáltatások nyújtása, mely hozzájárul a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítéséhez. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

- gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat lát el védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás esetén;
- közreműködik hatósági intézkedésben: javaslattevés, esettanulmányok feladatok;
- támogatást nyújt a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében;

- utógondozást végez;
- speciális szolgáltatásokat nyújt: - kapcsolatügyelet - készenléti ügyelet-telefonos segítői munka - jogi tanácsadás - pszichológiai tanácsadás - családkonzultáció, családterápia – mediáció;
- menekültek integrációját segíti;
- szakmai támogatás nyújt az ellátási területén lévő család-és gyermekjóléti szolgálatoknak.

A Család-és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egységének a gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatásai térítésmentesen igénybe vehetők.

A családok jelentkezhetnek önként, illetve társintézmények irányíthatják a központhoz speciális szolgáltatásaink igényléséhez. Kivételt képeznek a gyámhatóság által, határozattal kötelezett kliensek. Együttműködés esetén egyéni nevelési –gondozási terv készül, és ennek alapján a klienssel, és a bevonható szakemberekkel közösen megoldást keres az esetmenedzser, és a családsegítő.

A központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében **az esetmenedzser:**

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét;
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére;
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását;
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához;
- utógondozást végez a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez;
- Családba fogadott gyermek esetén, szükség esetén szociális segítő munkát végez a családba fogadó szülő segítése és a gyermek beilleszkedése érdekében. A családba fogadás feltételeinek fennállásának vizsgálatában részt vesz, javaslatot tesz;
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;
- részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a Komlói Járás települései szerint

Település	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás szakellátásból kikerült
Komló	118	16	104	8
Szászvár	10	1	4	0
Bikal	0	0	0	0
Bodolyabér	3	0	0	0
Egyházaskozár	2	0	5	0
Hegyhátmaróc	0	0	1	0
Kárász	0	0	0	0
Köblény	0	0	0	0
Liget	5	0	5	0
Magyaregregy	3	0	0	0
Magyarhertelend	2	0	2	0
Magyarszék	7	0	0	0
Mánfa	5	0	2	0
Máza	8	0	2	0
Mecsekpölöske	0	0	1	0
Oroszló	2	1	0	0
Szalatnak	7	0	0	0
Tófü	0	0	0	0
Vékény	1	0	0	0
Szárász	0	0	0	0
Összesen	173	18	126	8

Megjegyzés: A vidéki településeken 4 esetmenedzser munkaidejének időarányos részében látja el menedzselési feladatait.

Az esetmenedzser a gyámhivatalnak tett javaslata során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét veszi elsősorban figyelembe. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén, a veszély tényének és jellegének megnevezésével, a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon haladéktalanul, majd azt követően elektronikus formában kell javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe és megvalósításába bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót, és az eset szempontjából érintett, szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat.

A Család és Gyermekjóléti központ speciális feladatai:

Kapcsolatügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja, hogy nyugodt, semleges helyet biztosítson a gyermekek számára, hogy külön élő szüleikkel, rokonaikkal, hozzátartozóikkal meghatározott időben/időtartamban barátságos, otthonos környezetben találkozassanak a gyermekek

életkorának megfelelő játékok, mesekönyvek, valamint szakember jelenlétében. A szolgáltatás igénybe vehető bírósági ítélettel, végzéssel, gyámhivatali határozattal, továbbá önkéntesen, az érintettek együttes kérésére történt gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) során született mediációs megállapodás alapján. Hetente szombaton 9-13h-ig biztosították az ügyeletet 2017.-ben.

Készenléti ügyelet-telefonos segítői munka

Célja a Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. Telefonon a szolgálatot ellátó munkatárs információt tud nyújtani, tanácsadásban részesítheti az ügyfelet, szükség esetén gyakorlati támogatást tud biztosítani, vagy hivatalos személy - rendőr, mentő, tűzoltó - a helyszínre történő mozgósításával, vagy szükség esetén személyes intézkedéssel. 2017. évben készenléti szolgáltatás keretében működtetett telefonra 68 alkalommal érkezett hívás. Négy alkalommal családon belüli bántalmazás okán történt telefonhívás, egy alkalommal kapcsolattartási probléma okán 46 alkalommal információt adtak a kérdezőnek különböző szolgáltatások igénybevételi lehetőségeiről.

Jogi tanácsadás

A Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára ingyenes jogi tanácsadást biztosítanak hetente hétfőn 8h-tól 12h-ig. 2017-ben 156 alkalommal 204 fő vette igénybe a jogász segítségét.

Pszichológiai tanácsadás

A Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára ingyenes pszichológiai tanácsadás telefonon előre egyeztetett időpontban biztosítanak (heti 20 óra) részmunkaidős pszichológussal.

Az esetek felében a tanácsadás egyszeri alkalommal valósult meg, ilyen pl. a gyerekekkel folytatott munka során a szülőkonzultáció, a többi esetben azonban az egyszeri alkalmak az együttműködés megszakadását jelzik. Életkor szerint a legtöbb kliens 12-17 év közötti, valamint 35-49 év közötti. A kliensek több mint fele 18 év alatti. A gyerekek nagy része általában magatartás - és viselkedésszorongásokkal érkezik, de sok esetben a családban átélt traumák (bántalmazás, válás) feldolgozása céljából javasolják az esetenedzseres a pszichológiai ellátást. A kliensekkel való munkát nagyban megnehezíti, hogy a kliensek nagy része nem motivált, bizalmatlan, valamint, hogy intellektuális színvonaluk meglehetősen alacsony.

Családkonzultáció, családterápia

A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A terápia fókuszában a család, annak alrendszerei illetve az egyén szignifikáns családi kapcsolatai állnak. Ezt a szolgáltatást a védelemben vett gyermekek családjainak tudják biztosítani elsősorban.

Mediáció

A mediáció módszere segíthet azokban az esetekben, amikor két fél nem tud megegyezni valamilyen ügyben (lehet családi, gazdasági stb. vita), de ugyanakkor motiváltak a helyzet

megoldására. Egy harmadik személy, a mediátor segíthet egy mindegyik fél számára elfogadható megállapodás kidolgozásában. Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára, ingyenes mediációs tanácsadást, telefonon előre egyeztetett időpontban biztosítanak. Az elmúlt évben 5 alkalommal vették igénybe a szolgáltatást, mely 5 családot érintett.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és az ellátott személyek adatai

Sor szám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Ellátottak száma
1	Kapcsolattartási ügyelet	156	74
2	Készenléti szolgálat	365	68
3	Jogi tanácsadás	234	204
4	Pszichológiai tanácsadás	184	42
5	Mediáció	5	10
6	Szülői konzultáció	19	13
7	Esetkonferencia	171	175
8	Összesen	1134	586

Csoportos foglalkozások, mint speciális tevékenységek:

Deviancia prevenció

Több éve folyamatosan jelen vannak az iskolákban drog és más egészségkárosító szerek, tevékenységek, devianciák kezelésére célzott prevenciós előadásokkal. A KEF támogatásával lehetőség nyílt egy ún. „prevenciós munkacsoport” kiképzésére. 10 fő láthatja el Komló és Térségében 2009-től a prevenciós feladatokat, mely a deviáns magatartások feltárását és korai kezelését célozza meg. Tevékenységüket 2017-ben is az iskolai védőnő koordinálásával az osztályfőnöki órák terhére végezték. Meghívásra iskolai egészségnapokon is részt vettek úgy, hogy a prevenciós programot ők vitték.

Focival a drog ellen

2017-ben a rendezvény elmaradt.

Családi nap

Focizás helyett, az „Egy Füst Alatt” alapítvány pályázati forrásból való támogatásával családi napot szerveztek 2017. augusztus 5-én, ahol 100 fő vett részt. A programban játékos vetélkedő és bűnmegelőzéssel kapcsolatos előadások szerepeltek.

Sétáló Ki Mit Tud

Az intézmény felújítása miatt a rendezvény elmaradt.

Gyermek és ifjúsági klub

A TÁMOP 5.2.5.-A-10/2 pályázati program fenntartásáról 2017-ben is gondoskodtak. Célja továbbra is a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és családjaikkal történő nevelési oktatási intézményeken kívüli foglalkozás. Komlón a klubot átköltöztették telephelyük alagsorába, ahol heti két alkalommal 15h és 18h között várják a 15 gyermeket a foglalkozásokra.

Baba- Mama klub

2007-ben kezdték el szervezni a „Biztos Kezdet” országos program keretein belül egy helyi klub kialakítását, melyben olyan szocializációs hátrányokkal küzdő kismamáknak nyújtanak szolgáltatást, akik 0-3 éves korú gyermekeket nevelnek és az elsődleges szocializációjukban hátrányt szenvedtek.

Hétfőn és szerdán a 0-2 éves korú, kedden és pénteken a 3-4 éves korú, csütörtökön a korai fejlesztésre szoruló gyermekek vehetik igénybe a szolgáltatásokat 9h-tól 12h.-ig. Hetente Kb. 30 gyermek és szüleik látogatják rendszeresen a klubot.

Pilot program, szociális diagnózis készítése

Az 1253/2016.(VI. 6.) Korm. határozat a mentális, szociális vagy egészségügyi okból foglalkoztatásba be nem vonható álláskereső foglalkoztathatóságának növelését szolgáló 2016. évi Kormányzati intézkedés, az ország 11 Család és Gyermekjóléti Központjának feladatákként jelölte meg, hogy a programba bevont ügyfelek tekintetében készítse el a személyre szabott szociális diagnózisukat. A Komlói Járásban 25 fő tekintetében történt ez meg.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ feladatai:

- Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját;
- Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához;
- Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket;
- A család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik, ha a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást;
- Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában;
- Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban;
- Megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést: ha a jelzőrendszeri tag jelzési, vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, és ebben az esetben a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására;
- A kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal;

- A család- és gyermekjóléti központ a fenti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó 2017. évi tevékenységeiről

A járási jelzőrendszeri tanácsadó:

- A járás területén rendszeresen részt vett az éves tanácskozásokon, szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmai bemutakozásokon, esetmegbeszéléseken;
- Fogadta a szolgálatok jelzőrendszeri felelőseitől a beérkezett jelzésekről készült jelentéseket.

Az elmúlt évben 32 intézményi esetmegbeszélésen, 8 szakmaközi megbeszélésen és éves tanácskozáson vett részt. Szakmai segítségnyújtás keretében 4 alkalommal tartottak esetmegbeszélést – hatósági ügyben nem érintett család esetében. 138 esetben volt jelen esetkonferencián. A járás településein helyi igények szerint, a jelzőrendszeri tagok számára 4 alkalommal az adott jelzőrendszeri tagot felkeresve segítette munkájukat, szakmai tájékoztatással, a jelzésekről, és a központ feladatairól, szolgáltatásairól. Jelzőrendszeri tanácsadóként a helyi szolgálatokhoz beérkezett jelzésekről heti összesítést fogadott.

Az összes beérkezett jelzés száma 503 volt, a velük kapcsolatos szakmai feladatokat, teendőket folyamatosan figyelemmel kísérte.

B) Bölcsőde tevékenységének bemutatása:

A bölcsődei nevelés-gondozás célja, feladatai

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája, olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

2017. január elsejétől a gyermekvédelmi törvény módosításának hatására átalakult a gyermekek napközbeni ellátása. Az 1997. évi XXXI. gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény módosításával 2017. január 1-jével a 3 év alatti gyermekek ellátása gyűjtőfogalom alá került, bölcsődei ellátás néven. Ettől az időponttól fogva a bölcsődei ellátásnak a következő formái vannak:

- klasszikus bölcsőde,
- mini bölcsőde,
- munkahelyi bölcsőde,
- családi bölcsőde.

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szilvási Bölcsőde (7300 Komló, Függetlenség u. 28.) a klasszikus vagyis a hagyományos bölcsőde ellátás típusba tartozik, 68 férőhelyen, 5 csoportszobában várja a gyermekeket.

A bölcsődei ellátás célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi, és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez.

Az intézmény feladata a gyermekjóléti alapellátás részeként 20 hetes kortól – 3 éves korig a kisgyermek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása – nevelése a szülő távollétének idejében.

A bölcsőde elsősorban a komlói igényeket elégíti ki, de a kistérség településeiről is járnak az intézménybe gyermekek. Mivel az intézmény a város egyetlen bölcsődéje, a város minden pontjáról, eltérő szociokulturális háttérrel érkeznek hozzájuk a kisgyermek. A bölcsőde esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok számára a munkavállalás, a munkahely megtartás tekintetében.

Munkájuk alapelve: a gyermek szeretetén alapuló, a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú nevelés. Fontosnak tartják, hogy családias, meleg, barátságos légkörben, személyre szóló differenciált bánásmóddal járuljanak hozzá a gyermekek személyiségének kibontakoztatásához. A szülőkkel együttműködve nyugodt, szeretetteljes légkörben, kiegyensúlyozott, egészséges testi és érzelmi fejlettségű gyermeket szeretnének nevelni. Gondozó – nevelő munkájuk során kiemelt figyelmet fordítanak a megismerési folyamatok fejlődésének segítésére, változatos tevékenységeken keresztül. Céljuk, a gyermekek világképét gazdagítani, ismereteiket tágítani, tapasztalataikat bővíteni, inger gazdag környezetet biztosítani számukra és aktivitásukat segíteni. Ezáltal válnak érzelmileg gazdag, nyitott, kreatív és érdeklődő személyiséggé.

Heti 2 órában 1 fő gyógypedagógus segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

2017 évben 4 kisgyermek esetében a szülő hozzájárulásával, a családgondozó kezdeményezte a gyermek bölcsődei felvételét.

Neveltségi véleményt 3 kisgyermekről kért a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója.

2017. évben az évi statisztika alapján az intézményben különböző jogcímen ingyenes étkezett 46 gyermek, teljes árú étkezett 10 gyermek.

A bölcsődének jelentős szerepe van a gyermekvédelemben, a prevencióban, a hátrányok csökkentésében. A gyermekek alapvető joga, hogy egyenlő, elérhető segítséget kapjanak képességeik, készségeik kibontakoztatásához, családban történő nevelkedésükhöz.

Kiemelten ügyelnek arra, hogy a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben részesüljön a gyermek. Intézményükben lehetőségünk nyílik az eltérő élethelyzetből induló gyermekek problémáinak lehető legkorábbi felismerésére, fejlesztésére, a nagyon korán jelentkező hátrányok mérséklésére a lemaradás csökkentése érdekében. Fontos feladatuknak tartják a gondjaikra bízott kisgyermekeknek a lehetőségeken belül minden segítséget megadni a hátrányok kompenzálásához, az egyéni bánásmód keretei között.

A bölcsőde kapcsolatrendszere

Folyamatos kapcsolatot tartanak:

- a szülőkkel
- fenntartóval

- Gazdasági Ellátó Szervezettel,
- védőnővel, bölcsőde orvossal,
- pécsi bölcsődékkal,
- a komlói Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- óvodákkal, iskolákkal,
- hatóságokkal.

C) A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthona tevékenységének bemutatása:

Az intézmény a gyermekjóléti alapellátás feladatait látja el bentlakásos formában.

Az intézmény szolgáltatásaival a gyermekek védelmét, a családi és társadalmi kapcsolatok helyreállítását, az önálló életvezetés kialakítását segíti elő.

Az elmúlt év történéseit a statisztikai adatok is egyértelműen bizonyítják. Az intézmény 100 % feletti kihasználtságával lényeges szerepet lát el a kistérségi gyermekjóléti alapellátásban a veszélyeztetett gyerekek saját családjukban történő nevelése érdekében.

Családjaik túlnyomó része Komlóról kérte felvételét az intézménybe 2017 évben.

A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthonában 2017. évben 13 új családot vettek ellátásba, így összesen 24 családot gondoztak, ami 83 főt jelentett, ebből 46 fő a gyermekek száma. 2017- ben összesen 14 800 gondozási napot tartottak nyilván, ami az intézmény 100 % feletti kihasználtságát bizonyítja.

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított.

Az intézménybe való bekerülés, az ellátás igénybevétele önkéntes. Az igénylő kérelmet ír, személyesen keresi meg az intézményt, sok esetben a gyermekjóléti szolgálat vagy a jelzőrendszer más tagjai javasolják a család felvételét.

A bekerülés leggyakoribb okai:

- lakhatási és anyagi problémák;
- szociális krízis;
- családi konfliktusok;
- bántalmazás.

A lakóikkal 2017. évben is egyéni gondozási tervet készítettek, amely tartalmazza az előttük álló feladatokat és célokat. A gondozási- nevelési terv célja a család - kiemelten a gyermek - gondozásával nevelésével, a család együtt maradásával és lakhatási problémáinak megoldásával kapcsolatos feladatok részletes megtervezése, az abban résztvevő szakemberek, intézmények közötti munkamegosztás illetve együttműködés kidolgozása.

A gondozási terv elkészítésekor kiemelt figyelmet fordítanak a családok testi, lelki állapotára, nemzetiségi, etnikai és vallási specifikumaira és társadalomba illesztésükre, valamint a krízishelyzet okaira.

Munkamódszerüket, a példamutatás, a szeretet, a segítő beszélgetések, tanácsok és a mentális gondozás jellemzi. A családgondozók a szülőkkel együtt elkészítik a gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet. Az abban kitűzött feladatok és célok megvalósulását folyamatosan figyelemmel kísérik és segítik.

A gondozási terveket rendszeresen felülvizsgálják családi helyzetértékelések alkalmával, s az új helyzetnek és feladatoknak, valamint problémáknak megfelelően aktualizálják.

Szükség szerint esetmegbeszélést és esetkonferenciát szerveznek.

2017-ben 5 alkalommal hívtak össze esetkonferenciát. Esetmegbeszélést heti rendszerességgel tartottak, egy esetben kellett kezdeményezniük védelembe vételt, mely három gyermeket érintett.

2016 óta új jelenséget tapasztaltak, mégpedig azt, hogy az intézményükben korábban ott élő szülők gyermekei esetében a hátrányok tovább öröklődtek, és már fiatal szülőként, vagy várandós anyaként kerülnek vissza.

Egyre szembetűnőbb továbbá, hogy a gyökértelen, pozitív szülői minták nélkül felnövekvő új szülői nemzedék kiszolgáltatottabb a pszichoaktív anyagok, drogok használata tekintetében is, előfordult szerfüggés is.

A munkaképes lakókat minden lehetséges eszközükkel igyekeznek visszavezetni a munka világába. Ennek eredményeként 2017-ben is sikerült a közmunka-programba minden aktív korú lakójukat integrálni. A közmunka-program anyagilag évek óta megfigyelhetően enyhülést hoz a családok számára. Erkölcsi és önértékelési szempontból az egyénnek hihetetlenül nagy erőforrásává válhat.

2017-ben új jelenség a munkaerőpiac bővülése, a munkalehetőségek tárházának növekedése: választható lehetőséget nyújt a különböző „hetelős” és „ingázós” munkák, az építőiparban való elhelyezkedés lehetősége, a komlói vállalkozások munkaerő-kereslete is bővült.

2017-ben két lakó vett részt szakmát adó tanfolyamon, melyet mindketten sikeresen elvégeztek. Az év végén újabb lakó kívánt szakképesítést szerezni, decemberben kezdte meg tanulmányait.

Jelentős eredményként élik meg, hogy munkájukat a települési önkormányzat azzal is elismeri, hogy bérlőkijelölési jogot biztosít évi egy alkalommal a bérlakás-pályázatok elbírálásánál. 2017-ben két családjuk is szociális bérlakást kapott, egy háromgyermekes család és egy két gyermekes egyedülálló anyuka.

A takarékoskodás egyik formája az ellátási megállapodásban is vállalt előtakarékoság.

A családgondozók és az intézményvezető által készített első interjúkból egyértelműen látszik, hogy a jelentkezők zöme „megörökölte” az alacsony státuszából való hátrányokat. A bekerülő családok jelentős része nem rendelkezik tartalékokkal bíró természetes támasszal, sőt néha semmilyen háttérrel sem.

Figyelmet fordítanak arra, hogy az iskolás gyerekeik jól teljesítsenek. Tanulmányi eredményeiket rendszeresen ellenőrzik, korrepetálnak, kapcsolatot tartanak az oktatási-nevelési intézményekkel.

Bebizonyosodott, hogy valóban szisztematikus, apró lépésekkel építkező munkával lehet csak valódi alternatívát kínálni a családoknak.

Az intézményben pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget is nyújtanak. Természetesen az életvezetési és gyermeknevelési tanácsadás szinte napi rutinnal történik. Különösen fontos ez a fiatal szülők, a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

A gyermekekkel korcsoportok szerint foglalkoznak heti tematika szerint:

délelőtt a kisbabás anyukákkal ölbeli játékokat és a babával való szeretetteljes foglalkozás technikáit tanítják meg, a bölcsődés korúaknál mozgáskoordináció, beszéd- és készségfejlesztés zajlik. A szülőket a gyermekekkel való helyes foglalkozásra tanítják. Ezt kiegészítve a védőnő vezetésével a csecsemők és kisgyermek helyes táplálását, valamint az ételek elkészítését tanulhatták meg a fiatal anyukák.

A délutánok az óvodás és az iskolás gyermekek számára szervezett rendszeres foglalkozásokkal telnek: az iskolásoknak immár évek óta intenzív, személyre szabott felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek a képességeik felmérése után. A fejlesztőprogram folyamatosan működik a 2017/2018-as tanévben is.

Az otthon kapcsolatot tart különösen:

- A családok lakóhelye szerinti önkormányzatokkal,
- Gyermekorvosokkal,
- Járási Gyámhivatallal,
- Oktatási- nevelési intézmények pedagógusaival,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatlal,
- Konkrét eset kapcsán gyermekvédelmi gyámmal,
- Több az országban működő Családok Átmeneti Otthonával,
- Védőnői hálózattal,
- Civil szervezetekkel.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

2017. szeptember 23. napján a **Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya** felügyeleti ellenőrzést tartott a Komlói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének hatáskörébe tartozó gyámügyi és szociális hatósági ügyintézésre vonatkozóan. Az ellenőrzés összegzése: összességében a gyámügyi és szociális hatósági ügyek intézése jogszabályszerű, rendezett, jó színvonalú.

2017. október 24. napján a **Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya** felügyeleti ellenőrzést tartott Komló Társégi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál. Az ellenőrzés során megállapították, hogy a hiányosságok, jogsértések azok jellege és súlya miatt újabb hatósági eljárás lefolytatása nélkül orvosolhatók.

5. Jövőre vonatkozó célok meghatározása:

A jövőre nézve az eredményes gondozás érdekében továbbra is szükséges lenne a helyettes szülői hálózat megszervezése, amelyhez a szükséges intézkedések megtétele folyamatban van. A jelzőrendszer tapasztalataink szerint továbbra sem működik minden esetben megfelelően.

6. Bűnmegelőzési program:

Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik, de 2003. november 27-én a képviselő-testület elfogadta Komló Város Közbiztonsági Koncepcióját, melynek célja, hogy az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására.

A bűnmegelőzés érdekében Komló Város Rendőrkapitánysága együttműködik különböző szervezetekkel – elsősorban a Komló Polgárőr Egyesülettel és az iskolákkal.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a drogfogyasztás megelőzése és a kábítószer-bűnözés ellen tesz jelentős erőfeszítéseket. (Kábítószer-ellenes Egyeztető Fórum, Községfejlesztő drog-prevenció).

A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban lévő programjai:

A Komló Rendőrkapitányságon a 2017-es évben a következő bűnmegelőzéssel kapcsolatos programok voltak folyamatban:

- 1./ DADA program,
- 2./ Az Iskola Rendőre program (9 rendőr, 12 intézmény),
- 3./ Tesco-Police-Road-Show,
- 4./ „Drog helyett Darts!” Bűnmegelőzési nap (9 oktatási intézményben),
- 5./ Sport- és Rendvédelmi Tábor – Nemzedékek Biztonságáért Közhasznú Alapítvány támogatásával,
- 6./ „mindent a biztonságért” pályázat (NBT-BMRFK) projektjei,
- 7./ Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó tevékenység (2 középiskolai intézményben).

A kábítószer prevenció helyzete:

2017-es évben 32 kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény vált ismertté, ezek nagyrészt az új pszichoaktív szerekkel való visszaélés során valósultak meg. A szerek tekintetében a marihuána továbbra is jellemző, de az új pszichoaktív anyagok, az ún. dizájn drogok vannak leginkább terjedőben.

2010. áprilisában a Komló Rendőrkapitányság vezetésével, a KEF keretében létrehozott deviancia-prevenációs munkacsoport azon tagjai, akik a Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának dolgozói a 2017-es évben három középiskolában, 14 osztályban kb. 300 fiatallal kerültek ilyenformán kapcsolatba.

A fentiekben említett „Drog helyett Darts” program a kábítószer prevenció alappilléreként szerepelt a 2017-es évben, mely során 1016 diákhoz jutottak el a legális és illegális szerek használatával, annak büntetőjogi felelősségre vonásával kapcsolatos információk.

A bűnmegelőzési tanácsadók tevékenységének rövid jellemzése:

A rendőrkapitányságon 2016/2017-es tanévben kezdődött meg az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói tevékenység. A program két középfokú oktatási intézményben működik, 9.-10. évfolyamon, 8 osztályban, 132 fő részvételével. A program igen kedvelt a diákok körében, hiszen a mindennapi életük során felmerülő olyan esetek kerülnek felszínre, amelyek során egy rossz döntés további nehézségeket, újabb problémákat vethet fel.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés:

Az önkormányzat a következő civil szervezetekkel működik együtt:

- Kábítószer Egyeztető Fórum (bűnmegelőzés és szenvedélybetegség tárgyában)
- Polgárőrség
- Szent Kinga Caritas Alapítvány
- Magyar Élelmiszerbank Egyesület
- Belső Tűz Egyesület.

Komló, 2018. május 14.

Fritsiné Tímár Adrienn
szociális irodavezető